

Downloaded via the EU tax law app / web

Kohtuasi C-427/05

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Genova 1

versus

Porto Antico di Genova SpA

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Commissione tributaria regionale di Genova)

Struktuurifondid – Määrus (EMÜ) nr 4253/88 – Artikli 21 lõike 3 teine lõik – Mahaarvamise keeld – Maksustatava tulu arvutamine – Saadud ühenduse toetuse arvesse võtmine

Kohtuotsuse kokkuvõte

Majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus – Struktuuriabi – Ühendusepoolne rahastamine – Rahalise abi andmine

(Nõukogu määrus nr 4253/88, muudetud määrusega nr 2082/93, artikli 21 lõike 3 teine lõik)

Määruse nr 4253/88, millega nähakse ette sätteid määruse nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeerimispannga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega, muudetud määrusega nr 2082/93, artikli 21 lõike 3 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline siseriiklik maksuõiguse säte, mis võtab maksustatava tulu kindlaksmääramisel arvesse ühenduse struktuurifondide makstud toetusi. Mahaarvamised ja kinnipidamised, mis vähendavad abisaaja ühenduse toetuste summat ning mis ei ole nendega otseselt ja lahutamatult seotud, ei kahjusta nimelt viidatud määrusega nr 4253/88 kehtestatud mehhanismi tõhusat kohaldamist.

Muuseas ei saa neid erinevusi struktuurifondide abisaajate kohtlemisel, mis tulenevad ühenduse abi summade erineval määral maksustamisest liikmesriikides, käsitleda võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisena. Selle põhimõtte rikkumisega oleks tegemist siis, kui ühenduse abisaajate olukord oleks sarnane. Kuid nii ei ole see juhul, kui need abisaajad saavad sellist abi igale üksikule liikmesriigile omase sotsiaalmajandusliku konteksti raames ja kui liikmesriikide õigusnormide vahel esinevad seetõttu, et maksustatava tulu kindlaksmääramist ei ole ühenduse tasemel ühtlustatud, selles valdkonnas jätkuvalt objektiivsed erinevused, mis toovad vältimatult kaasa kirjeldatud erinevused nimetatud abisaajate kohtlemisel.

(vt punktid 18–21 ja resolutiivosa)

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

25. oktoober 2007(*)

Struktuurifondid – Määrus (EMÜ) nr 4253/88 – Artikli 21 lõike 3 teine lõik – Mahaarvamise keeld – Maksustatava tulu arvutamine – Saadud ühenduse toetuse arvesse võtmine

Kohtuasjas C-427/05,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Commissione tributaria regionale di Genova (Itaalia) 31. jaanuari 2005. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 1. detsembril 2005, menetluses

Agenzia delle Entrate – Ufficio di Genova 1

versus

Porto Antico di Genova SpA,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud G. Arestis (ettekandja), R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ja J. Malenovský,

kohtujurist: J. Mazák,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 15. veebruari 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Porto Antico di Genova SpA, esindaja: *avvocato* I. Vigliotti,
- Itaalia valitsus, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Massella Ducci Teri,
- Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues ja J.-C. Gracia,
- Iirimaa, esindajad: D. O'Hagan ja N. O'Hanlon, keda abistas A. Aston, SC,
- Hollandi valitsus, esindajad: H. G. Sevenster ja P. van Ginneken,
- Rootsi valitsus, esindaja: A. Kruse,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: C. White, keda abistas *barrister* J. Stratford,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: E. Traversa ja L. Flynn, keda abistas *avvocato* A. Colabianchi,

olles 8. mai 2007. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 19. detsembri 1988. aasta määruse (EMÜ) nr 4253/88, millega nähakse ette sätted määruse (EMÜ) nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeerimispanka ja

muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (EÜT L 374, lk 1), muudetud nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2082/93 (EÜT L 193, lk 20; edaspidi „määrus nr 4253/88“), artikli 21 lõike 3 teise lõigu tõlgendamist.

2 See eelotsusetaotlus esitati Agenzia delle Entrate – Ufficio di Genova 1 (Genova maksuamet nr 1, edaspidi „amet“) ja äriühingu Porto Antico di Genova SpA (edaspidi „Porto Antico“) vahelise Porto Antico poolt 2000. aasta osas juriidiliste isikute tulumaksuna ja tootmistegevuse piirkondliku maksuna tasutud summade tagasimaksmise taotluse rahuldamata jätmisest tulenevalt tekkinud kohtuvaidluse raames.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Määruse nr 4253/88 artikli 21, mille pealkiri on „Maksed“, lõike 3 teine lõik on sõnastatud järgnevalt:

„Maksed tuleb teha lõplikele abisaajatele ilma igasuguste mahaarvamiste või kinnipidamisteta, mis võiksid vähendada finantsabi kogusummat, millele neil on õigus.“

Siseriiklikud õigusnormid

4 Vabariigi Presidendi 22. detsembri 1986. aasta dekreeidi nr 917 (*Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* nr 302, 31.12.1986 regulaarne lisa, edaspidi „presidendi dekreet nr 917/86“) artikli 55 lõik 3 selle põhikohtuasjale kohaldatavas versioonis nägi ette:

„[Järgmisi tululiike] tuleb samuti käsitleda erakorralise tuluna:

a) [...]

b) toetuse või annetuse saadud rahaline või mitterahaline tulu, välja arvatud artikli 53 lõike 1 punktides e ja f viidatud toetused ning kulumikõlbliku vara soetamise toetused, sõltumata kasutatud rahastamisviisist. Saadud tulu võetakse tulumaksuga maksustamisel arvesse sellel maksuaastal, millal nimetatud tulu laekus, või lineaarse kulumise meetodi alusel sellel maksuaastal, millal nimetatud tulu laekus, ja sellele järgnevatel maksuaastatel, kuid mitte enam kui järgmisel neljal aastal. [...]

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

5 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et juriidiliste isikute tulumaksu ja tootmistegevuse piirkondliku maksu osas võttis Porto Antico oma tuludeklaratsioonis vastavalt presidendi dekreeidi nr 917/86 artikli 55 lõike 3 punktile b 2000. aasta osas arvesse ühenduse struktuurifondide ja Liguria maakonna poolt 1994–1999. aasta programmiperioodi raames makstud toetusi.

6 Leides, et ta oli teinud vea, võttes nimetatud toetusi arvesse oma 2000. aasta maksustatava tulu arvutamisel, esitas Porto Antico 22. aprillil 2002 ametile kaebuse, millega taotles nende summade tagasimaksmist, mis olid tema arvates makstud alusetult. Selles kaebuses väidab ta, et presidendi dekreeidi nr 917/86 artikli 55 lõike 3 punkt b on vastuolus määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teise lõiguga.

7 Kuna amet talle ei vastanud, jättes seeläbi Porto Antico kaebuse rahuldamata vaikiva otsusega, esitas Porto Antico Commissione tributaria provinciale di Genova'le vaide; nimetatud kohus rahaldas selle 10. aprilli 2003. aasta otsusega ja kohustas nimetatud äriühingu poolt alusetult tasutud summad tagasi maksma.

8 10. märtsil 2004 esitas amet nimetatud kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Commissione tributaria regionale di Genova'le. Kuna viimasel oli kahtlusi presidendi dekreeedi nr 917/86 artikli 55 lõike 3 punkti b kooskõla osas määrusega nr 4252/88, siis pidas ta vajalikuks menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1) Kas [presidendi dekreeedi nr 917/86] artikkel 55 (2000. aastal kehtinud versioonis), mille kohaselt võetakse maksustatava tulu kindlaksmääramisel arvesse EMÜ toetusi, on kooskõlas määruse [nr 2082/93] artikli 21 lõikega 3 [...]?

2) Kas vastuolu tuvastamise korral puudutab see ainuüksi ühenduse asutuste makstavat abi või ka ühtses programmdokumendis kirjeldatud riiklike ametiasutuste makstavat abi?”

Eelotsuseküsimused

Esimene küsimus

9 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus selline siseriiklik maksuõiguse säte, nagu presidendi dekreeedi nr 917/86 artikli 55 lõike 3 punkt b, mis võtab maksustatava tulu kindlaksmääramisel arvesse ühenduse struktuurifondide makstud toetusi.

10 Esiteks tuleb meenutada, et kuigi väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kuuluvad otsesed maksud liikmesriikide pädevusse, peavad liikmesriigid nende kehtestamisel siiski arvestama ühenduse õigusega (11. augusti 1995. aasta otsus kohtuasjas C-280/94: Wielockx, EKL 1995, lk I-2493, punkt 16, ja 7. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-319/02: Manninen, EKL 2004, lk I-7477, punkt 19). Eelkõige ei tohi siseriiklikud õigusnormid kahjustada määrusega nr 4253/88 kehtestatud mehhanismi toimimist (vt selle kohta 10. märtsi 1981. aasta otsus liidetud kohtuasjades 36/80 ja 71/80: Irish Creamery Milk Suppliers Association jt, EKL 1981, lk 735, punkt 15).

11 Selles osas näeb nimetatud määruse artikli 21 lõike 3 teine lõik ette, et „[m]aksed tuleb teha lõplikele abisaajatele ilma igasuguste mahaarvamiste või kinnipidamisteta, mis võiksid vähendada finantsabi kogusummat, millele neil on õigus”.

12 Selle sätte sõnastusest tuleneb selgelt, et struktuurifondidelt abi saajatele antavatelt toetustelt on keelatud koguda mis tahes maksu. Tuleb sedastada, et see sama sõnastus ei välista sellise tulu maksustatavust, mille osaks nimetatud toetused presidendi dekreeedi nr 917/86 alusel on.

13 Tuleb märkida, et Euroopa Kohus on juba teinud otsuse määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teise lõigu ulatuse kohta seoses Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EPATF) arendusrahastust abina eraldatud summadega. Euroopa Kohus leidis nimelt, et selles sättes kehtestatud mahaarvamise keeldu ei tohi tõlgendada pelgalt formaalselt, kohaldades seda ainult väljamaksete tegemise ajal tehtavatele mahaarvamistele ning et seega peab keeld teha mis tahes mahaarvamisi ilmtingimata laienema kõikidele kuludele, mis on otseselt ja lahutamatuult väljamakstavate summadega seotud (5. oktoobri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-84/04: komisjon vs. Portugal, EKL 2006, lk I-9842, punkt 35).

14 Sellest tuleneb, et selle väljaselgitamiseks, kas määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teise lõiguga on vastuolus sellised õigusnormid, nagu põhikohtuasjas käsitletavat õigusnormid, tuleb uurida, kas presidendi dekreedis nr 917/86 ette nähtud maks on otseselt ja lahutamatuult seotud ühenduse struktuurifondide poolt antud toetuse maksimisega.

15 Käesolevas kohtuasjas, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 28 märkis, kujutavad Porto Antico poolt saadud ühenduse toetused endast osa selle äriühingu varast, mida koos teiste tuludega võetakse arvesse tulumaksubaasi arvutamisel, kohaldades seeläbi neile nimetatud presidendi dekreediga kehtestatud üldist maksukorda sarnaselt kõigi teiste Porto Antico tuludega.

16 Siiski tuleb märkida, et presidendi dekreedis nr 917/86 ette nähtud maksustamine ei sõltu Porto Antico makstud ühenduse toetuste olemasolust. Nimetatud maks ei kujuta endast sellele äriühingule antud finantsabiga spetsiifiliselt seotud maksu, vaid seda kohaldatakse ühetaoliselt kõigi nimetatud äriühingu tulude suhtes.

17 Seetõttu ei saa väita, et põhikohtuasjas käsitletav maks nimetatud presidendi dekreediga kehtestatud kujul kujutab endast sellist mahaarvamist või kinnipidamist määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teise lõigu tähenduses, mis vähendab ühenduse struktuurifondide poolt makstavat summat ning mis on nende toetustega otseselt ja lahutamatuult seotud; seda ka siis, kui – nagu väidab Porto Antico – on võimalik täpselt kindlaks teha nendelt summadel makstava siseriikliku maksu summa.

18 Sellest tuleneb, et mahaarvamised ja kinnipidamised, mis vähendavad abisaaja ühenduse toetuste summat ning mis ei ole nendega otseselt ja lahutamatuult seotud – nagu need, mis tulenevad presidendi dekreedis nr 917/86 ette nähtud maksuga sarnasest maksust –, ei kahjusta määrusega nr 4253/88 kehtestatud mehhanismi tõhusat kohaldamist ja sellest tulenevalt ei ole määrusega vastuolus selliste mahaarvamiste või kinnipidamiste rakendamine.

19 Muuseas tuleb lisada, et vastupidiselt sellele, mida väidab Porto Antico, ei saa neid erinevusi struktuurifondide abi saajate kohtlemisel, mis tulenevad ühenduse abi summade erineval määral maksustamisest liikmesriikides, käsitleda võrdse kohtlemise põhimõtte – mille kohaselt ei tohi sarnaseid olukordi kohelda erinevalt, välja arvatud kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt eelkõige 12. juuli 2001. aasta otsus kohtuasjas C-189/01: Juniper jt, EKL 2001, lk I-5689, punkt 129, ja 12. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-479/04: Laserdisken, EKL 2006, lk I-8089, punkt 68) – rikkumisena.

20 Selle põhimõtte rikkumisega oleks tegemist siis, kui ühenduse abi saajate olukord oleks sarnane. Kuid nii ei ole see juhul, kui need abisaajad saavad sellist abi igale üksikule liikmesriigile omase sotsiaalmajandusliku konteksti raames ja kui liikmesriikide õigusnormide vahel esinevad seetõttu, et maksustatava tulu kindlaksmääramist ei ole ühenduse tasemel ühtlustatud, selles valdkonnas jätkuvalt objektiivsed erinevused, mis toovad vältimatult kaasa kirjeldatud erinevused nimetatud abisaajate kohtlemisel.

21 Eespool toodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 4253/88 artikli 21 lõike 3 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline siseriiklik maksuõiguse säte, nagu presidendi dekreeedi nr 917/86 artikli 55 lõike 3 punkt b, mis võtab maksustatava tulu kindlaksmääramisel arvesse ühenduse struktuurifondide makstud toetusi.

Teine küsimus

22 Arvestades esimesele küsimusele antud vastust, puudub vajadus vastata eelotsusetaotluse esitanud kohtu teisele küsimusele.

Kohtukulud

23 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, v.a põhikohtuasja poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 19. detsembri 1988. aasta määruse (EMÜ) nr 4253/88, millega nähakse ette sätteid määruse (EMÜ) nr 2052/88 rakendamiseks seoses struktuurifondide tegevuse kooskõlastamisega teiste struktuurifondidega ning Euroopa Investeerimispanka ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega, muudetud nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2082/93, artikli 21 lõike 3 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus selline siseriiklik maksuõiguse säte, nagu Vabariigi Presidendi 22. detsembri 1986. aasta dekreeedi nr 917 artikli 55 lõike 3 punkt b, mis võtab maksustatava tulu kindlaksmääramisel arvesse ühenduse struktuurifondide makstud toetusi.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: itaalia.